

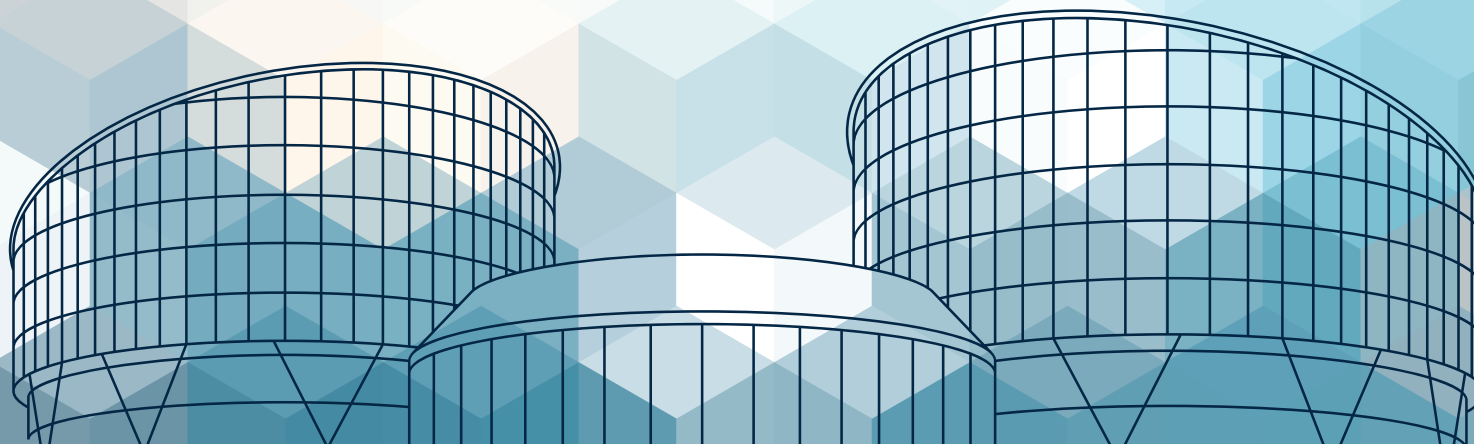
Пројекат финансира
Европска унија

 ПРАВОСУДНА
АКАДЕМИЈА

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО
ПРАВДЕ

Голубовић против Хрватске

Изјава о ограничењу одговорности. Ова публикација је израђена уз помоћ Европске уније. Садржај ове публикације искључива је одговорност пројекта „Подршка Европске уније Правосудној академији“ и ни у ком случају не одражава ставове Европске уније.

АНАЛИЗА ПРЕСУДЕ

Учешће истог судије у доношењу одлуке нижег суда у повезаном предмету (повреда чл. 6 ст. 1 Конвенције)

Голубовић против Хрватске¹

(БРОЈ ПРЕДСТАВКЕ: 43947/10, ПРЕСУДА ОД 27.11.2012.)

---

¹ Golubović v. Croatia.

СЕНТЕНЦА:

Сумња у постојање непристрасности суда је објективно оправдана када је исти судија учествовао у доношењу одлуке нижег суда у другом предмету, уколико су у питању повезани предмети.

ЧИЊЕНИЧНИ ОПИС:

Подносилац представке је 1994. године поднео тужбу првостепеном суду побијајући одлуку управе факултета о његовом привременом шестомесечном престанку радног односа због престанка потребе за његовим радним местом. Првостепени суд је поништио ту одлуку управе факултета пресудивши у корист подносиоца. Другостепени суд је поступајући по жалби укинуо првостепену пресуду и предмет вратио на поновни поступак првостепеном суду. У наредном периоду, првостепени суд је у два наврата поновио своју претходну пресуду, коју је другостепени суд накнадно укидао, оба пута, вративши предмет на поновни поступак првостепеном суду. Коначно, првостепени суд је, поступајући по четврти пут у истом предмету, одбио тужбени захтев подносиоца уз образложење да је одлука о привременом престанку радног односа подносиоца била законита. Након тога, судско веће другостепеног суда је одбило жалбу подносиоца 2005. године и потврдило пресуду првостепеног суда. У својој одлуци, суд се изричито позвао на сродни грађански поступак који је подносилац покренуо против одлуке управе факултета о трајном престанку радног односа. Председник већа које је одлучивало о датом сродном предмету покренутом пред првостепеним судом био је исти судија који је био члан већа који је учествовао у доношењу горенаведене другостепене пресуде у вези са привременим прекидом радног односа. Првостепена пресуда о трајном прекиду касније је укинута

и предмет је враћен на поновни поступак првостепеном суду. Горенаведени судија је, након тога, у поновљеном поступку неколико пута изразио непријатељски став према пуномоћнику подносиоца, те је на крају, поступајући као председник већа првостепеног суда, наложио прекид тога поступка до правноснажног окончања поступка у горенаведеном повезаном предмету који се односио на тужбу подносиоца против одлуке о привременом престанку радног односа.

НАЧЕЛА ЕВРОПСКОГ СУДА:

Повреда начела непристрасности суда испољава се у два облика. Први вид је личног карактера и произилази из конкретног поступања одређеног судије у одређеном предмету. Ту долази до примене субјективног теста у погледу којег важи правило да се лична непристрасност судије претпоставља све док се не докаже супротно. Други вид повреде начела непристрасности суда је функционалног карактера и у тим ситуацијама уопште се не оспорава конкретно поступање одређеног судије, већ, је реч о ситуацијама када улога коју обавља одређени судија у оквиру правосудног система објективно доводи до настанка оправдане сумње у непристрасност суда, без обзира на конкретно понашање судије. Стога, у овим ситуацијама долази до примене објективног теста према којем је приликом процењивања испуњености конвенцијског стандарда непристрасности суда пресудно да ли може сумња у постојање непристрасности да се сматра легитимном и објективно оправданом у одређеном случају. Дакле, сваки судија у погледу кога постоји оправдана сумња да није непристрасан мора да се изузме, како би се, на тај начин, одржало поверење грађана у националне судске органе у демократском друштву.

ПРИМЕНА НАЧЕЛА НА ЧИЊЕНИЦЕ КОНКРЕТНОГ ПРЕДМЕТА:

У предмету Голубовић, сумња подносиоца у непристрасност другостепеног суда произилазила је из чињенице да је одређени судија, који је раније био члан расправног већа првостепеног суда у предмету који се односи на трајни престанак радног односа подносиоца, учествовао у раду жалбеног већа у повезаном поступку који је подносилац представке, такође, био покренуо против управе факултета. Дати повезани поступак односио се на привремени престанак радног односа подносиоца и у њему је дати судија поступао као члан другостепеног већа.

Европски суд је, код примене објективног теста приликом утврђивања да ли дата сумња може да се сматра легитимном и објективно оправданом у одређеном случају, узео у обзир одређене елементе. Најпре, приликом процене да ли се ради о повезаним поступцима Европски суд примећује да су у питању два поступка који се односе на исти скуп међусобно повезаних чињеница. О њиховој повезаности такође говори и то да је дати судија као председник првостепеног већа одредио прекид поступка по тужби подносиоца против одлуке управе факултета о трајном престанку радног односа до правоснажног окончања поступка поводом тужбе подносиоца о привременом престанку радног односа. Наиме, до прекида је дошло због тога што је председник већа сматрао да исход тог другог поступка представља претходно питање које мора да се реши пре одлучивања о трајном престанку радног односа подносиоца.

Даље, на њихову повезаност указује и то што је дати судија био члан жалбеног већа које се, приликом одбијања жалбе подносиоца, изричито позвало на пресуду у повезаном предмету. Најзад, и поред тога што је пресуда већа првостепеног суда, у чијем доношењу је као председник суда учествовао спорни судија, накнадно укинута, она је наводила на јасан закључак да је дати судија имао формиран став о меритуму предмета подносиоца. Наиме, њоме је било пресуђено да је одлука управе факултета о трајном престанку радног односа подносиоца била законита. Даље, судија није размотрио могућност да се изузме од поступања у предмету, нити је обавестио председника другостепеног суда о чињеници да је претходно поступао у повезаном поступку, иако је национално процесно право предвиђало такву могућност.

У конкретном предмету, дакле, исти судија је као члан већа (у првом случају расправног а у другом жалбеног) одбио тужбу подносиоца као неосновану у једном поступку, а након тога и у другом, чињенично и правно повезаном грађанском поступку између истих странака. Европски суд стога прихвата да је на основу утврђеног функционалног недостатка подносилац представке имао објективне разлоге да сумња у непристрасност другостепеног суда. С обзиром да састав већа другостепеног суда није испунио конвенцијске стандарде према објективном тесту, дошло је до повреде члана 6 става 1 Конвенције.

ПОСЛЕДИЦЕ УТВРЂЕНЕ ПОВРЕДЕ:

За наведену повреду Европски суд је подносиоцу до-судио правично задовољење на име нематеријалне штете у износу од 3.000 евра, као и додатних 3.000 евра на име трошкова поступка.

КОМЕНТАР:

Европски суд је у предмету Голубовић заузео јасан став да сумња у постојање непристрасности може да се сматра легитимном и објективно оправданом не само када је судија у истом предмету учествовао у доношењу одлуке нижег суда, већ и уколико је исти судија учествовао у доношењу одлуке нижег суда у другом предмету, уколико се ради о повезаним предметима. Ова пресуда је посебно значајна за Србију будући да српски Закон о парничном поступку садржи веома слична процесна решења са истоименим хрватским законом по питању изузећа. Наиме, национални судови треба са посебном пажњом да приступе примени и тумачењу одредбе члана 67 став 2 Закона о парничном поступку која предвиђа да судија може да буде изузет ако постоје околности које доводе у сумњу његову непристрасност. Она, наиме, није довољно прецизна и оставља простора за различита тумачења. Међутим, из пресуде у предмету Голубовић, наиме, јасно произилази да постојање датих околности мора да се строго тумачи и да и само учешће судије у повезаном поступку већ представља довољан разлог за настанак објективно оправдане сумње у непристрасност.

ПОДРШКА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ПРАВОСУДНОЈ АКАДЕМИЈИ
Теразије 8/1, 11000 Београд, Србија

Т: +381 11 3023 866

Ф: +381 11 3023 877

info@jap.rs

**BRITISH
COUNCIL**

Пројекат спроводи конзорцијум
који предводи British Council